

GAZETA

INVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XVIII
Nr. 853
Vineri 3 iunie
1966
4 pag. 25 bani

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

EXAMENE ȘI EXAMINATORI

Se încheie cursurile, se deschide perioada examenelor. O perioadă încărcată: examene de absolvire, concursuri de admitere, examene de maturitate, examene de diplomă și iarăși examene de admitere. O perioadă importantă: se confruntă, se verifică și se stabilește valorile intelectuale acumulate de-a lungul unui an școlar.

Orici am încerca să prezentăm examenele la un mod educativ, pedădind pe tema florilor care vor garnisi masa comisiilor de examinare, a hainelor sărbătorești ale elevilor și a surisurilor încrezătoare și încurajatoare ale profesorilor, această verificare de capacitate spirituală are o esență mai profundă.

Cel mai adesea, examenul este înfruntat (e vorba de elevi) cu oarecare îngrijorare, dacă nu chiar cu teamă — și aceasta pentru că orice examinare comportă pentru ei, oricât de bine ar fi pregătiți, o anumită doză de risc, un procent de nesigură. Oricând pe unul din bilețele imprăștiate pe masa din fața comisiei poate să apară acel subiect (probabil singurul dintre toate) mai puțin cunoscut, oricând memoria, prima armă a oricărui candidat la examen, poate juca o festă, oricând logica simplă a unui raționament care altă dată ar fi funcționat prompt și spontan poate porni, sub presiunea emoției de moment, pe o cale incorectă.

Și apoi, mai e ceva — un element esențial în desfășurarea examenelor. Acest „ceva” reprezintă examinarea. Examinatorul este una din marile probleme pe care și le pun copiii în preajma examenelor. „Cine o să fie la cutare materie?”. „Cu cine o să dăm la cutare obiect?”. S-ar putea crede că toți elevii își doresc niște examinatori blinzi, care să-i privească duios când dau un răspuns trăznit sau să-i mângâie pe cap după ce au stat „de lemn” în fața tablei ufindu-se la o problemă ca mița în calendar. Oricât ar părea de ciudat, am constatat, în urma unei sumare anchete întreprinse printre elevi, că adevărul este cu totul altul. „Spaima” lor nu o constituie examinarii cei mai exigenți, după cum în categoria examenelor preferați nu intră cei mai blinzi. Cereții lucrurile mai indeaproape, desoperim cu totul alte criterii, pe care le-am putea în globa într-unul singur — acela al conduitei examenatorului.

Sint categorisite, după acest criteriu, câteva tipuri de examinatori pe care elevii nu vor să-i întâlnească la examene și — mărturisim — nici noi.

Tipul numărul 1 — sever, dუმănos, blinzi într-o apăsătoare prejudecată. „Nu știți nimic, credeți că examenul la mine e joacă. Să arăt eu că! Dacă la mine trece jumătate, e mult”. Altitudinea lui e, nu rareori, premeditată. Examinatorul vrea să i se ducă buclă, să se știe cine este el. Sclav al acestui vis de vedetă, nu examinează, ci caută victime. O ezitare, o nesigură, și elevul care pare pînă la un moment dat a răspuns corect își va întrerupe cursa sub sculpirile reci ale ochilor, sub șfeliul ironiilor sau al întrebărilor sale glaciante.

Tipul (era să zic inamicul) numărul 2 e „sfinxul”. E sever? E blăjnz? E bun? E rău? Nu se știe, căci el face, cu o înfățișare de piatră. Elevii vin, trag subiectele, își expun cunoștințele și opiniile, ezită, se încurcă, se descurcă, continuă. El tace și chipul lui, adânc într-o liniște budistă, nu exprimă nici durere, nici înfrustrare, nici bucurie, nici aprobare, nici dezaprobare, nici nimic. Firește, la examen elevul nu mai trebuie să fie îndrumat, ajutat, sau, mai rău, încurcat cu întrebări. Dar cu sfinxii e tare greu să dai examen.

Ar mai fi, în ordine, tipul distratului. Cu distratul e așa: tu vorbești, vorbești, el dă din cap, suride, te aprobă și la urmă pune o întrebare de te rindești dacă n-ai trebuit să o iei de la început. Pe ce își dă nota un astfel de tip, e un mister.

Mai rău e cu tipul vinătorului. Pentru el, toți sunt delinvenți. Urmărește flecă mișcare cu ochi de linx. O șoptă, un freamăt de hirtie, un creion scăpat pe jos e un semnal de alarmă. Elevii, încremeniți, se tem și să respire. Numai bună psihoză pentru examene!

Care este totuși examinatorul preferat? Profesorul corect, la care simți o singură preocupare: să măsoare în chipul cel mai exact cunoștințele candidaților, pe care îl vezi cum se bucură cînd elevii răspund bine și cînd se necăjește cînd îi desoperă pe cei nepregătiți. Profesorul care știe să deosebească ceea ce este greșală întâmplătoare de ceea ce este slaba pregătire generală. Profesorul care regretă sincer cînd „cade” un elev și este fericit alături de cei care au trecut examenul cu succes.

V. OCTAVIAN

Vacanța

Se apropie vacanța de vară, cu întregul ei cortegiu de bucurii.

De fapt, pentru cei mici a și sosit. În întâlnim de câteva zile, însoțiți de învățători, pretutindeni: pe străzile orașelor admirînd noile blocuri, în parcurile umbroase, jucînd mîngea, la filme și spectacole programate special pentru ei. Iar peste câteva zile, trenuri cu ferestre împodobite de chipurile lor vesele vor porni de-a lungul și de-a latul patriei spre tabere amenajate în cele mai pitorești locuri sau în excursii care le vor dezvălui celor mai mici cetățeni mari-le bogății și frumuseți ale țării.

Pentru cei mari, vacanța va fi la fel de darnică, de plină de bucurii. Ca urmare a grijii calde, părintești pe

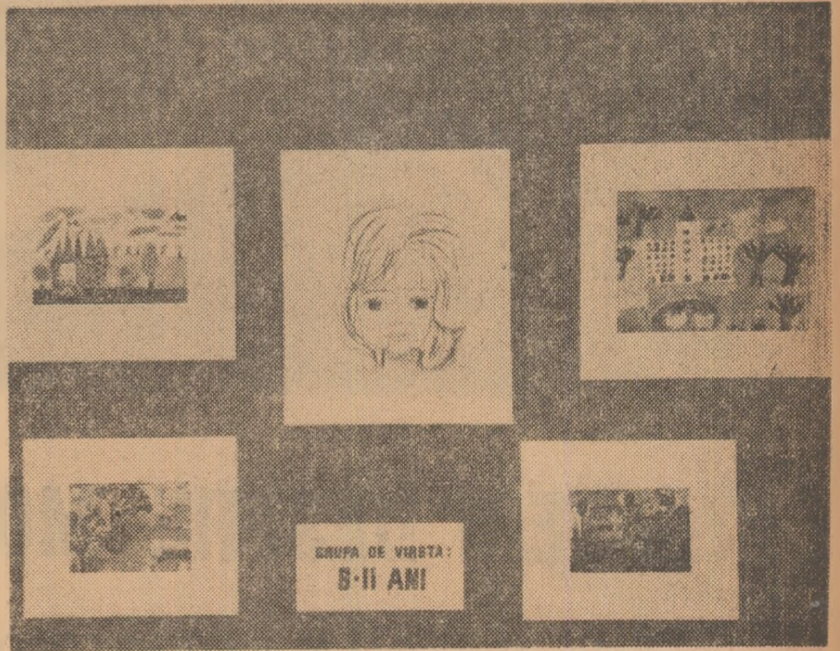
care partidul o poartă copiilor poporului, sume importante din bugetul statului au fost investite și în acest an pentru amenajarea și înzestrarea unui număr însemnat de tabere la munte sau la mare, în locurile cele mai pitorești ale țării, pentru organizarea excursiilor. Continuîndu-se frumoasa tradiție ce s-a creat în viața învățămîntului nostru, se vor organiza și în vara aceasta 92 de tabere de odihnă, 8 tabere sportive și 2 tabere internaționale, precum și tabere de instruire a activului U.T.C. În toate aceste tabere vor fi cuprinși aproape 100 000 elevi.

Multe tabere și-au mărit capacitatea de cuprindere. Numai la tabăra din Năvodari vor fi cuprinși peste 9 000 de elevi, care se vor bucura de tratament helio-

marin și de frumusețea peisajului mării, a litoralului. Peste 4 000 de elevi își vor petrece vacanța la Bucșoia, în regiunea Suceava, alți 4 000 de elevi vor pleca la Homorod, în regiunea Mureș-Autonomă Maghiară, aproape 5 000 la Sinaia, 3 500 la Cheia, în regiunea Ploiești, alte câteva mii la Bran și la Timiș, în regiunea Brașov. Peste 83 000 de elevi vor cutreiera țara în cadrul excursiilor interregionale și milioane de elevi vor putea cunoaște frumusețea, bogățiile și realizările din regiunile lor natale, tezaurul cultural-artistic al acestora, monumentele și locurile istorice, cetățile, muzele care vorbesc despre lupta de veacuri a poporului nostru, a clasei muncitoare condusă de par-

tid, pentru independența națională și socială, pentru dreptate socială. În numeroase localități din țară se vor organiza centre culturale-sportive, care vor desfășura o frumoasă activitate educativă cu elevii, cu deosebire excursii, drumetii și serbări cîmpenești.

Romantisul jocurilor de tabără, farmecul șezătoarelor, entuziasmul întrecerilor sportive, vizitele în întreprinderi, muzee și expoziții, întâlnirile cu oameni de știință și artă — toate activități îndrăgite de elevi — nu vor lipsi din programul taberelor, al centrelor culturale-sportive, al excursiilor. Ele vor îmbogăți mintea și sufletul copiilor cu noi cunoștințe, cu noi frumuseți.

La 1 iunie s-a deschis la București, în Pavilionul C din Parcul de cultură și odihnă Herăstrău, Expoziția națională de desene ale copiilor și tineretului școlar. În fotografie: un colț din expoziție.

CAPACITĂȚILE ELEVULUI CONTEMPORAN

Frumoasă ești, copilărie

Diferă elevul contemporan de elevii de odinioară? Ce factori influențează dezvoltarea capacităților lui intelectuale?

Prof. univ. doctor docent

STANCIU STOIAN

membru corespondent al Academiei

Evaluarea capacităților elevului contemporan constituie o cheie de boltă în stabilirea științifică a conținutului procesului de învățămînt pe diferitele trepte ale acestuia.

Specialiștii au abordat în mod deosebit această problemă, în special prin prisma aspectului ei bio-psihologic, punctele de vedere exprimate fiind pînă într-un trecut apropiat foarte controversate. Astăzi putem să ne referim, cel puțin în ceea ce privește dezvoltarea fizică a copiilor și adolescenților din țările înaintate din punct de vedere economic și cultural, la o serie de date certe.

Aș porni nu de la datele precise bio-antropologice, ci de la o imagine de mare plasticitate apărută recent într-o revistă. Fotografia înfățișă un grup de elevi privind uimiți, într-un muzeu, armurile cavalerilor medievali, pe care ei le depășeau în înălțime cu mai bine de două palme. Într-adevăr putem afirma fără greș că vestitul eroi al lui Walter Scott erau cu mult mai scunzi decît tinerii din zilele noastre. Probabil că niște uriași ai Evului Mediu ar fi părut în epoca noastră de-a dreptul mici alături de tinerii care alcătuiesc oricare selecționată de baschet.

Firește, aceste singure elemente, nu ne pot duce la concluzii în sfera activității intelectuale. De altfel, nu intenționăm să adîncim în continuare datele bio-psihologice ale problemei, lăsînd acest aspect în seama specialiștilor.

Factorul bio-psihic se asociază însă strîns cu un alt factor, care condiționează într-o măsură deosebită dezvoltarea intelectuală a tînarului contemporan — mediul cultural. Pomînd chiar de la cadrul familial existent astăzi în țara noastră, este evident că altfel se conturează mediul de formare intelectuală a copilului acum, cînd în foarte multe familii există cel puțin un membru dispunînd de studii medii sau profesionale și altul era cadrul atunci cînd un mare număr de părinți nu aveau nici un fel de știință de carte.

În timpurile noastre contribuie masiv la ridicarea nivelului cultural mijloacele tehnice. Filmul, radioul, televiziunea au în această privință o pondere deosebită.

(Continuare în pag. a 3-a)

Conf. univ. doctor

URSULA ȘCHIOPU

Asupra formării profilului psihologic al elevului contemporan acționează multilateral toate schimbările vieții sociale, începînd cu acele ce se subînțeleg în noțiunea de nivel de trai și sfîrșind cu acelea ce se cuprind în ideea de stil de viață.

Deoarece trăim în mijlocul unei societăți în plin avînt, ne scapă uneori modul în care acționează coordonatele ei mai importante emancipînd, o dată cu mentalitatea adulților implicații mai direct în tensiunea transformărilor, mentalitatea consumatorului minor de viață, elevul. Figura lui, foarte des înălțită, deoarece tot înțelesul țării este practic integral în această „funcționalitate” socială, are o serie de caracteristici proprii. Trînd într-o societate care dezvoltîndu-se vertiginos antrenează alături de progresul economic o amplă mișcare culturală și științifică propagată prin numeroase instituții create anume pentru satisfacerea trebuințelor culturale-științifice, elevul devine consumator a numeroase bunuri materiale și spirituale. Aceste bunuri, care circula liber în societate, exprimînd bogăția ei, îi dau posibilitatea de a trăi la un nivel avansat de cunoștințe și gândire. În acest context, chiar școlarii mici minuesc o îndeminare butoanelor aparatului de radio cu transistoari, folosesc cu ușurință telefonii, știu să diferențieze după construcție motorul unei mașini de al altuia, cunoscînd un mare număr de mărci de autoturisme, știu utiliza un aparat de fotografiat, cunosc în anii adolescenței cel puțin o limbă străină, participă la competiții culturale și sportive în proporție de masă. Antrenarea socială multilaterală face ca elevul contemporan să aibă o atitudine de recepționare foarte deschisă față de tot ce apare nou, modern, în consumurile tehnice, în viața culturală. Un foarte subtil psiholog povestea nu de mult că a efectuat un mic studiu asupra orientării spațial-vizuale a oamenilor de 30—40 ani și a copiilor de 8—10 ani la auzul unui avion supersonic. În timp ce adulții au căutat după zgomot locul de unde trebuia să apară avionul, copiii au efectuat cu foarte mare viteză o mișcare de orientare spre locul unde urma să dispară acesta. Fenomenul este semnificativ în ceea ce privește adaptarea elevului contemporan la dimensiunile cele mai subtile ale percepției de tip contemporan.

(Continuare în pag. a 3-a)

Cercetător științific doctor

MIRCEA STERIADE

În discutarea problemei capacităților elevului contemporan se impune să pornim de la un fapt pe care îl subliniază de altfel majoritatea cercetărilor: elevul de astăzi se află sub acțiunea unor mijloace diferite de dobîndire a cunoștințelor, pe de o parte modul organizat, statuat de disciplina școlară a învățămîntului tradițional, pe de altă parte asaltul continuu al mijloacelor de informare audio-vizuală pe care i le pune la dispoziție civilizația modernă, cum sînt de pildă radioul, televiziunea și filmul. Aceasta lărgeste la proporții încă necunoscute modalitățile de influență favorabilă capacitățile elevilor de asimilare a cunoștințelor și (de ce nu?) de a modela înăuntru de pe băncile școlii oameni cu vocații reale. Esențial este însă să înțelegem a considera elevul ca pe un depozitar pasiv de date, conferindu-i aptitudinea de a participa activ la procesul de învățămînt, stimulîndu-i interesul, deșteptînd valențele sale afective. „La memoire est aux ordres du coeur”, maxima lui Rivarol, nu este o simplă vorbă de duh, ci o cugetare întărită de toate rezultatele cercetărilor moderne asupra stocajului informațiilor.

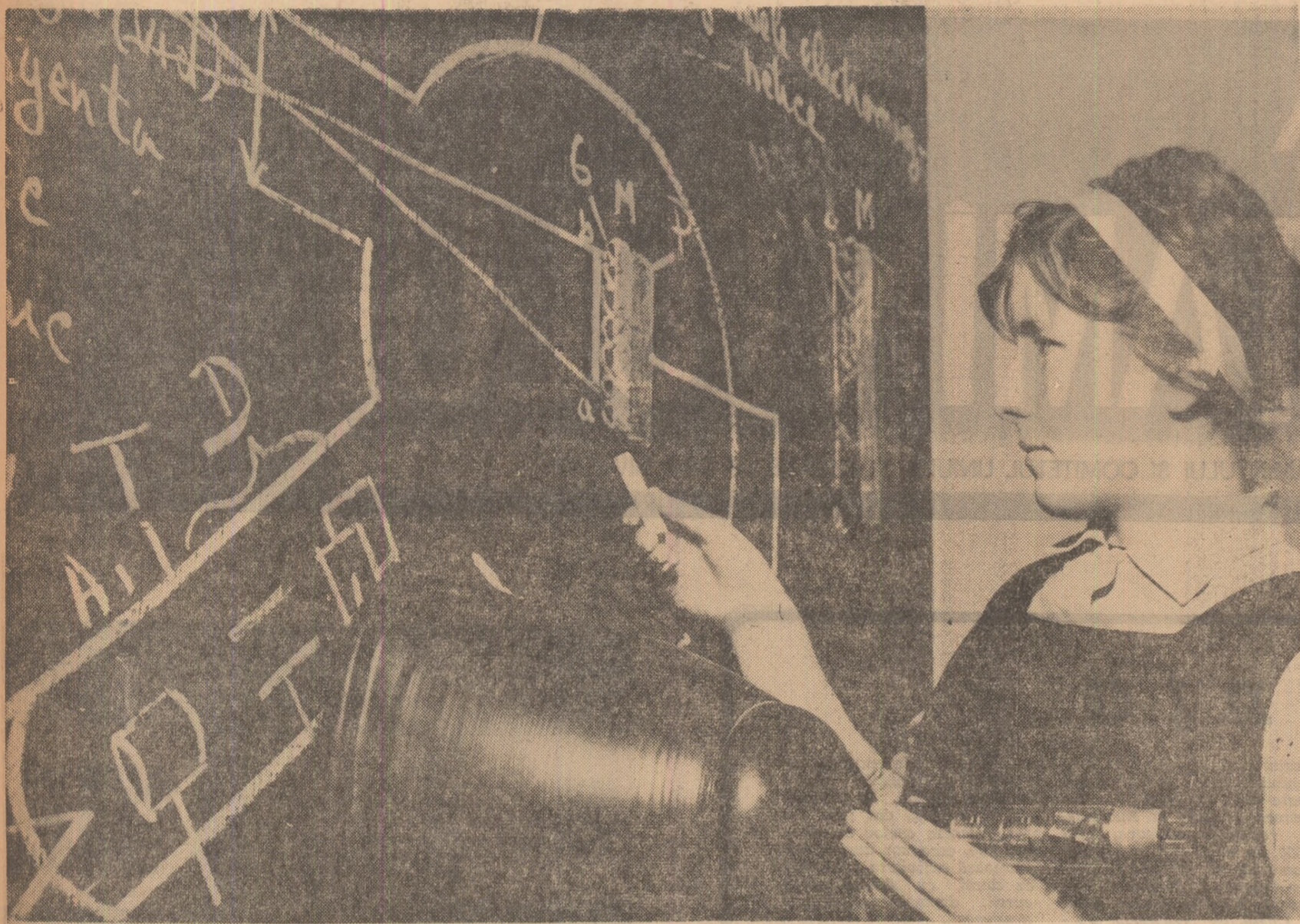
Nu este aici, desigur, locul unei expuneri asupra proceselor neuronale ce stau la baza remanenței mesajelor cu care sistemul nervos este alimentat. Ajunge să spunem că vechiul adagiu după care repetiția îndelungată asigură fixarea urmelor de memorie a fost confirmat de J. C. Eccles, care a demonstrat cu o mare eleganță experimentală creșterea prelungirilor celulei nervoase, a suprafețelor sale de contact și deci o creștere a conductibilității într-o regiune solicitată prin trecerea repetată a influxului nervos. În felul acesta, procesul de „învățare”, de „asociație” în sensul cel mai larg al cuvîntului, este grefat pe structura cerebrală. Nu este însă mai puțin adevărat că circuitele nervoase corticale fixează „urma” diverselor evenimente (sau, cu alte cuvinte, memorează) fiind supuse în permanență bombardamentului tonigen al unor structuri subcorticale care le întrețin și le ușurează activitatea, structuri cerebrale cu rol de dinamizare, de activizare a procesului de memorare. Asemenea structuri (ca hipotalamusul și rîncefalul) sînt îndeosebi cele implicate în procesele afective, iar din pune-

(Continuare în pag. a 3-a)

De la aflarea enunțului la rezolvarea problemei dinamica gîndirii elevului contemporan înregistrează valori deosebit de înalte.

MIRCEA MICU

Desenarea pe tablă a schemei, paralel cu efectuarea practică a experienței constituie una dintre formele cele mai eficiente de fixare a cunoștințelor. În cliseu: o lecție de fizică la Liceul nr. 2 din Bacău.

DEZBATERI DESPRE MODERNIZAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

La sesiunea Societății de științe istorice și filologice

Societatea de științe istorice și filologice a organizat recent, la Cluj, o sesiune metodică-științifică pe țară consacrată temei „Folosirea mijloacelor moderne audio-vizuale în predarea istoriei, a limbii și literaturii române și a limbilor străine în învățământul de cultură generală”. La lucrările acestei sesiuni, care a avut un amplu caracter de masă, au participat membri ai Societății de științe istorice și filologice, reprezentanți ai tuturor filialelor și subfilialelor sale, ai secțiilor de învățământ regional, numeroase cadre didactice din onusul și regiunea Cluj. Au asistat prof. univ. Miron Constantinescu, adjunct al ministrului învățământului, acad. prof. Constantin Daicoviciu, rector al Universității din Cluj, reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, ai Institutului de științe pedagogice, ai Editurii didactice și pedagogice.

Coordonate ale progresului științific în pedagogia modernă

Desfășurate în decurs de două zile, lucrările sesiunii au prilejuit un rodnic schimb de idei, fie prin intermediul unor interesante referate și comunicări științifice, fie prin acela al dezbaterilor pe marginea unor expuneri demonstrative. Astfel, în prima zi, după cuvîntul de deschidere al prof. Ion Dragomirescu, vicepreședintele ai Societății, a fost prezentat referatul „Realizările și perspectivele filialei Cluj a Societății de științe istorice și filologice în domeniul activității metodico-științifice”, de către prof. univ. Ștefan Pascu, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România, președintele filialei Cluj a Societății. Participanții la sesiune au auzit în continuare comunicarea „Lingvistica modernă și problemele limbilor vii”, prezentată de prof. univ. Boris Cazacu, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România. Într-o succintă expunere, riguroasă organizată, autorul comunicării a consemnat progresele realizate în lingvistica structurală, în fonetica corectivă și în psiholingvistica progresive care obligă la reorganizarea sistemului de predare a limbilor străine, la o revizuire a principiilor metodologice care stau la baza acestuia. Trezind în revistă principiile lingvistice moderne în legătură cu studiul limbilor străine, prof. univ. Boris Cazacu s-a referit la valorificarea în acest domeniu a rezultatelor unei noi ramuri a cercetării lingvistice — lingvistica aplicată — la problemele pe care le ridică raportarea unei limbi străine la limba maternă, la locul metodelor tradiționale în procesul aplicării metodelor moderne etc.

Probleme interesante a cuprins și comunicarea „Unele aspecte ale modernizării predării istoriei”, elaborată de lector univ. Eliza Bichman, lector univ. Lucia Georgian, cercetător științific Constantin Dinu și conf. univ. Aron Petric, care a subliniat că în acest domeniu a moderniza înseamnă a găsi căi, metode și procedee noi de aplicare a principiilor didactice, a îmbina în

chip judicios tradițiile progresiste cu ceea ce e nou în gândirea pedagogică mondială, pentru a folosi în chip cât mai corespunzător cerințele actuale, pe baza metodologiei marxist-leniniste, conținutul faptic al istoriei. În legătură cu aceasta s-a vorbit despre organizarea vizitelor la muzele de istorie, despre explicațiile care trebuie date elevilor în timpul acestor vizite, despre folosirea materialelor muzeistice în școli etc. Prezentind principalele aspecte ale folosirii mijloacelor audio-vizuale în orele de istorie, autorii comunicării au pledat atât împotriva fetișizării acestora, cât și împotriva considerării lor ca simplu mijloc de sporire a atractivității lecțiilor, menționând că particularitățile istoriei ca știință obligă la folosirea mijloacelor audio-vizuale în măsura în care este vorba de evenimente și întâmplări concrete. Comunicarea s-a ocupat pe larg și de activizarea elevilor în timpul lecțiilor în care se utilizează mijloacele audio-vizuale, subliniind necesitatea ca elevii să fie solicitați la comentarea exponatelor sau a textelor sonore.

Comunicarea „Metode și procedee moderne în predarea limbii și literaturii române”, elaborată de conf. univ. Emilia St. Milicescu, conf. univ. G. G. Ursu, lector univ. Virgil Dron și prof. Ștefania Golopenția, a tratat probleme legate de modernizarea programelor și manualelor pe baza cărora se realizează predarea limbii și literaturii române. Considerind că noțiunea de modernizare implică și pe aceea de înaltă cultură pedagogică și de specialitate, autorii au insistat totodată asupra necesității de a se acorda o atenție sporită pregătirii corpului profesoral în domeniul metodologiei moderne. În continuare, comunicarea s-a ocupat de condițiile pe care trebuie să le îndeplinească mijloacele audio-vizuale, arătând cum trebuie utilizate benzile de magnetofon și discurile cu înregistrări de texte literare, diafilmele și diapozitivele, vitrinele literare și hărțile literare, subliniind faptul că rolul lor în predare depinde de valoarea care li se conferă — de auxiliarii sau de elemente de prim ordin al lecției.

Probleme interesante din același domeniu s-au ridicat și în comunicarea intitulată „Mijloace moderne în predarea limbilor străine”, elaborată de conf. univ. Ion Brăscu, lector univ. Sorina Berescu și Liubov Dudnicov, asist. univ. Adrian Nicolae, prof. emerit Ion Vicol, prof. Mariana Târnuș și prof. Maria Luiza Ungureanu. Pornind de la cele patru etape stabilite de metodologia modernă în legătură cu însușirea limbilor străine — înțelegerea, vorbirea, citirea și scrierea — comunicarea a analizat rolul mijloacelor audio-vizuale în fiecare dintre aceste etape.

Concretizări în expuneri demonstrative

Pe a doua zi a sesiunii a fost consacrată prezentării unor expuneri demonstrative în cele trei secții: de limbă și literatură română, de istorie și de limbi străine. În

secția de limbă și literatură română, prof. Lucian Bogdan a prezentat expunerea „George Cosbuc, viața și opera”, iar prof. Claudia Barbu expunerea „Oglinda satului moldovenesc în opera lui Ion Creangă”. În secția de istorie au fost prezentate expunerile „Răscoala populară condusă de Tudor Vladimirescu” (prof. Dumăru Roșcău), „România între anii 1859—1866. Reformele lui A. I. Cuza” (prof. Aurel Dumăreanu) și „Renașterea artei în Italia” (prof. Agneta Ditrăi). În secția de limbi străine au avut loc expunerile demonstrative de limba rusă (prof. Elena Popovici), de limba franceză (prof. A. Cesăreanu) și de limba engleză (prof. Mariana Löwi). Expunerile au prilejuit ample dezbateri, în cadrul cărora s-au făcut numeroase propuneri legate de modernizarea predării. Astfel, în secția de limba română, prof. Timotei Petricide din Brașov a subliniat, referindu-se la propria sa experiență, că eficiența materialelor audio-vizuale depinde în bună măsură de valoarea lor artistică. De aceea este necesar să se exercite un control riguros al materialelor audio-vizuale și din acest punct de vedere. Punind de asemenea accentul pe calitatea diafilmelor, a imprimărilor pe bandă de magnetofon etc., prof. Ileana Cernescu din Timișoara a propus ca profesorii să alcătuiască discotece și filmotece cuprinzând cele mai bune materiale audio-vizuale. Prof. Aspasia Vasiliu din Ploiești, apreciind valoarea confruntărilor de opinii între profesori pe problemele modernizării predării, sugera să se organizeze discuții pe această temă pe plan regional și rațional. Conf. univ. George Munteanu, șefa catedrei de metodica de la Universitatea din Cluj, i-a solicitat pe profesori să țină legătura cu colectivul acestei catedre pentru a găsi, prin eforturi comune, cele mai indicate soluții la problemele privind modernizarea.

În discuțiile purtate în secția de istorie un loc important l-a ocupat problema dozării materialelor audio-vizuale. Prof. Nora Costescu din Ploiești a relevat necesitatea de a selecta cu grijă aceste materiale, alegând numai ceea ce respectă adevărul istoric. Prof. Vasile Poenăreanu s-a referit la ponderea pe care trebuie să o aibă în lecție materialele audio-vizuale în raport cu explicațiile profesorului, așa fel încât acestea să se completeze reciproc, să nu fie folosite unele în dauna celorlalte. Prof. Grigore Ștefan din Arad a stăruit asupra faptului că utilizarea materialelor audio-vizuale trebuie să fie subordonată scopului lecției.

Luînd cuvîntul în secția de limbi străine, conf. univ. Clara Chiosa a insistat asupra relațiilor dintre teoria și practica predării, arătând necesitatea ca profesorii să-și însușească un solid bagaj de cunoștințe în această direcție. Prof. Marcel Saraș a relevat experiența dobîndită în urma utilizării laboratorului de fonetică de la Liceul „Ion Nădejde” din București, relevînd faptul că cele mai moderne mijloace pot rămîne neeficiente dacă nu sînt utilizate în mod științific. Ducînd mai departe această idee, prof. Ion Bizu din Ploiești a susținut necesitatea

ca profesorii de limbi străine să-și însușească o largă cultură lingvistică și psihologică pentru a putea soluționa cu succes problemele practice ale pedagogiei moderne.

Forța creatoare a profesorilor

La sfîrșitul lucrărilor sesiunii participanții au putut face bilanțul unei bogate și rodnice activități. Actualitatea tematicii sesiunii, numeroasele probleme care s-au ridicat în cadrul discuțiilor, opiniile formulate, au furnizat un amplu material de natură să slujească la ridicarea nivelului predării limbii și literaturii române, istoriei, limbilor străine. Luînd cuvîntul în plenara sesiunii, acad. prof. Constantin Daicoviciu, rectorul Universității clujene, a arătat că dezbaterile vor contribui și la ridicarea nivelului activității în facultățile care pregătesc viitorii profesori. Insistînd asupra problemelor legate de formarea profesorilor, vorbitorul a subliniat că eficiența mijloacelor moderne de predare depinde în mod hotărîtor de modul cum sînt utilizate. Valoarea cea mai de seamă, valoarea fundamentală, cheia cheilor învățămîntului — a spus acad. prof. C. Daicoviciu — rămîne omul, profesorul. Numai cu oameni bine instruiți, cu oameni de înaltă ținută morală vom putea ridica învățămîntul la înălțimea marilor cerințe ale epocii și ale patriei noastre.

Ideile, părerile formulate în comunicări și în cadrul discuțiilor nu s-au rezumat la simple teoretizări, ci au avut în vedere practica imediată. Referindu-se la acest fapt, conf. univ. Emil Boldan, secretar general al Societății de științe istorice și filologice, a arătat cum va acționa Societatea pentru a traduce în viață cele mai valoroase dintre ideile rezultate din dezbateri, pentru a-i ajuta pe profesori să aplice în practica lor la catedră exigențele metodelor moderne de predare.

Aprecînd valoarea acestei sesiuni, prof. univ. Ștefan Pascu a relevat totodată că tematica ei răspunde cerințelor actuale ale societății noastre, care impun modernizarea științelor, a metodelor de muncă din orice domeniu, extinderea cercetării științifice, a experimentelor. Stimulînd în această direcție forța creatoare a profesorilor din învățămîntul de cultură generală, Societatea de științe istorice și filologice sprijină publicarea unor lucrări științifice aparținînd acestora, îi ajută să-și îmbunătățească activitatea de cercetare. În numele conducerii filialei Cluj prof. Ștefan Pascu a subliniat hotărîrea acesteia de a sprijini și pe mai departe activitatea profesorilor, stimulînd îndeebii munca științifică menită să contribuie la ridicarea nivelului predării în învățămîntul de cultură generală.

Mulțumind conducerii Ministeru-

lui Învățămîntului și Societății de științe istorice și filologice pentru organizarea acestei importante sesiuni în orașul Cluj, tov. Sabina Constantin, vicepreședintă a Comitetului executiv al Sfatului popular al regiunii Cluj, a arătat că schimbul de experiență prilejuit de această a furnizat valoroase învățăminte pentru munca pedagogică a profesorilor din regiune.

Utilitatea confruntărilor de opinii

În cuvîntul de încheiere a lucrărilor sesiunii, prof. univ. Miron Constantinescu, adjunct al ministrului învățămîntului, a făcut unele considerații privind stadiul dezvoltării învățămîntului și al cercetărilor în domeniul științelor pedagogice din țara noastră în raport cu cercetarea pedagogică și învățămîntul mondial, subliniind faptul că școala românească se prezintă, pe plan mondial, la un nivel foarte ridicat atît din punct de vedere al conținutului cît și al mijloacelor materiale. Pentru ridicarea și continuarea a calității învățămîntului, pentru modernizarea lui — a spus vorbitorul — sînt de o înconștabilă utilitate consfătuirile, confruntările de opinii, schimbul de idei între pedagogi, dezbaterile purtate în presa centrală și în presa pedagogică. Punînd în lumină păreri diferite, ele stimulează gândirea și creează posibilitatea alegerii celor mai bune soluții. Precizînd că modernizarea învățămîntului cuprinde aspecte multiple, între care se numără și perfecționarea organizării muncii școlare, a dotării școlilor etc., vorbitorul a subliniat că aspectul cel mai important îl constituie modernizarea predării, a conținutului muncii instructiv-educative. Lucrările sesiunii de la Cluj s-au dovedit utile tocmai pentru că ele și-au propus să ajute cadrele didactice în această direcție, prezentînd informații și propuneri în legătură cu folosirea unor mijloace înaintate în procesul predării. Referindu-se la aceste propuneri, adjunctul ministrului învățămîntului a arătat că trebuie avute în vedere întotdeauna două puncte de sprijin: pe de o parte acela că introducerea mijloacelor noi nu înlătură tezaurul tradițiilor pedagogice înaintate, iar pe de altă parte acela că, străduindu-se să fie inovatori, moderni, profesorii trebuie să rămînă chibzuiți, să nu se prezinte în fața elevilor cu lecții insuficient pregătite, ci să gîndească minuțios la introducerea metodelor noi și să apeleze la ele cînd au certitudinea bunelor rezultate. În mod deosebit vorbitorul a stăruit asupra locului profesorului în procesul de învățămînt, arătînd că acesta rămîne stăpînul tuturor mijloacelor perfecționare, că oricît de modernă ar fi tehnica folosită în predare, profesorul nu va putea fi niciodată înlocuit.

Înscrîndu-se pe linia eforturilor generale pentru ridicarea calității învățămîntului, lucrările sesiunii Societății de științe istorice și filologice au reprezentat o manifestare utilă și valoroasă.

Artiștii de mîine

Există un univers specific al copilăriei, un univers în care realul se întrepătrunde firesc cu fantasticul și în care eroii de basm pot fi înălțați aveau pe orice stradă, în orice casă. O imagine plastică deosebit de cuprinzătoare a acestui univers o oferă Expoziția națională de desene ale copiilor și tineretului școlar, deschisă recent în Pavilionul C din Parcul de cultură și odihnă Herăstrău, expoziție ce continuă o valoroasă tradiție pe care învățămîntul nostru a promovat-o în ultimii ani. Sînt adunate aici, ca pe fețele unui diamant uriaș, imagini esențiale ale universului copilăriei, în viziuni artistice pline de talent și originalitate. Lucrările copiilor înregistrează totodată aspecte proprii lumii celor maturați, în care pătrund cu încredință și admirație: fabrica în care lucrează unul dintre părinți, munca în cooperativă agricolă de producție sau pe șantierul din apropierea casei. Apoi, la elevii mai mari, înțelegiți notații plastice tot mai ample din viața în care se pregătesc să păsească. Lucrările tuturor sînt pătrunse de dragostea profundă față de patrie și de partidul comunistilor care le-a făcut copilăria fericită pe care o trăiesc.

Am căutat să ne verificăm impresiile de vizitatori sînd de vorbă cu artistul emerit M. H. Mazy, președintele juriului de selecție și premiere a lucrărilor expuse.

„Ceea ce constituie nota distinctivă și calitatea esențială a actualei expoziții — ne-a spus pictorul Mazy — este faptul că ea lasă să se străvădă nealterată întreaga sensibilitate artistică a micilor creatori, dezvăluind remarcabile lor intuiții estetice, capacitatea lor de a se orienta instinctiv către aria adevărată, de profundă esență națională.”

Am rehat după vizitarea expoziției, discuția cu artistul emerit M. H. Mazy, solicitîndu-i o concluzie artistică asupra lucrărilor expuse. Iat-o expus foarte succint: „Copiii acestia s-au născut pe calea unei creații artistice pline de originalitate dar reținîndu-se ca mîndre tinere din trunchiul vînos al străvechii arte românești. Drumul lor începe mult mai de timpuriu decît al artiștilor generației de mijloc și în condiții incomparabil mai favorabile decît noi, cei din generația mai vîrstnică. Sîntem deci îndreptățiți să credem că talentul lor, dezvoltîndu-se ascensiv, va duce mai departe tradițiile cele mai valoroase ale artei noastre.”

— Ce concluzii scoțiți util să desprîndă cei care predau desenul în școli pe marginea actualei expoziții?

— În primul rînd, este important să nu uite că ei nu sînt niște simpli profesori care formează deprinderi de desen, ci acei care fundamentează educația artistică a copiilor, care au menirea să descopere și să îndrumă tinerile talente pe calea formării și dezvoltării proprii lor personalități.

— În primul rînd, este important să nu uite că ei nu sînt niște simpli profesori care formează deprinderi de desen, ci acei care fundamentează educația artistică a copiilor, care au menirea să descopere și să îndrumă tinerile talente pe calea formării și dezvoltării proprii lor personalități.

AL. C.

ANCA VASILESCU (15 ani)

Bihoreanca (lucrare distinsă cu premiul II)

Roadele muncii pionierilor

Recent s-a deschis la Palatul pionierilor din Capitală, Expoziția pe țară cu lucrări ale pionierilor care activează în cercurile de la Palatul și casele pionierilor. Organizată de Ministerul Învățămîntului și C.C. al U.T.C., expoziția cuprinde, grupate pe teme, lucrări în domeniul artei și tehnicii ce oglindesc activitatea creatoare desfășurată de pio-

nieri sub îndrumarea cadrelor didactice. Pot fi văzute aici albume cu fotografii, obiecte de artizanat, aparate tehnice, cusături lucrate cu deosebită măiestrie. Se remarcă îndeosebi lucrările efectuate la cercurile pionierilor din București, Iași, Brașov, Suceava, Craiova, Satu-Mare, Timișoara.

În întregime expoziția vădește tragerea de inimă cu care lucrează copiii în cercuri, talentul și spiritul lor creator, hărnicia care îi caracterizează, ca și buna

îndrumare pe care o primesc din partea cadrelor didactice.

Încheierea concursului de fizică și chimie

Zilele trecute, la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Capitală a avut loc festivita-

tea de închidere a Concursului de fizică și chimie — ediția 1966.

Au luat cuvîntul, din partea Ministerului Învățămîntului, tov. Eugen Bli-deanu, director general, din partea C.C. al U.T.C. tov. Cornel Voicu, adjunct al secției școli, și din partea Societății de științe fizice și chimice acad. Theodor V. Ionescu, președintele societății.

La toate fazele acestui concurs au participat peste 20.000 de elevi. La faza pe

țară, care s-a desfășurat la București între 29 și 31 mai a.c., au fost prezentați 366 de elevi, selecționați din rîndurile celor 4.000 de participanți la faza regională. 92 dintre elevii participanți la ultima fază au primit premii și mențiuni. Cîștigătorii premiului I. sînt, la fizică, Tudor Buiacu (clasa a IX-a) și Andrei Iacob (clasa a XI-a), iar la chimie Rodica Vaculov (clasa a IX-a), Florin Vitan (clasa a X-a) și Sandu Samson (clasa a XI-a).

Simpozion literar

La Școala generală nr. 75 din cartierul Balta Albă a avut loc de curînd un interesant simpozion literar, la care au participat elevii claselor mari. Cu acest prilej profesorii de limba română au prezentat noul roman al scriitorului Alexandru Sever „Uciderea pruncilor”, care evocă lupta

dirză a comunistilor în anii zrei ai ilegalității.

În încheiere a luat cuvîntul autorul romanului, care a răspuns la întrebările puse de către cei prezenți cu privire la conținutul de idei ale cărții și la destinul unor personaje.

Simpozionul s-a desfășurat într-o atmosferă însuflețită, cu puternice rezonanțe educative.

Recital coregrafic

Promotia din acest an a Școlii de coregrafie din București a susținut, cu prilejul încheierii cursurilor, un reușit recital în sala de festivități a Conservatorului „Ciprian Porumbescu”. Recitalul a cuprins piese din operele clasice și din repertoriul dansului popular românesc. Proaspeții absolvenți au dovedit deosebită măiestrie și virtuozitate.

CAPACITĂȚILE ELEVULUI CONTEMPORAN

(Urmare din pag. 1)

Prof. STANCIU STOIAN

Se poate afirma în general, cu certitudine că în epoca noastră, în țările cu un nivel dezvoltat de civilizație materială și culturală, datorită influenței factorilor bio-psihici și a mediului cultural, copilul este apt mai de timpuriu, din punct de vedere biopsihic, pentru însușirea cunoștințelor organizate într-un sistem. Apare deci posibilitatea certă de a coborî vîrsta limită de începere a activității școlare. De la Aristot — primul care lă în considerare vîrsta de 7 ani ca vîrstă pentru începerea studiilor — și pînă în zilele noastre s-au schimbat prea multe lucruri pentru a nu pune în discuție și necesitatea modificării acestei vîrste. Comenții însuși a relectat la vremea sa asupra acestui lucru, propunînd pentru începerea studiilor vîrsta de 6 ani.

Majoritatea pedagogilor, psihologilor și sociologilor contemporani pornesc, în considerațiile lor cu privire la vîrsta de începere a studiilor, de la analiza unor fapte și cerințe obiective. La colocolul desfășurat recent la Torino pe tema „Prelungirea școlărității obligatorii și orientarea profesională” a fost susținut în mod deosebit punctul de vedere potrivit căruia prelungirea duratei de școlarizare trebuie să-i corespundă o coborîre a nivelului de vîrstă corespunzător momentului intrării copilului în școală. Acest punct de vedere dobîndește cîștig de cauză într-un număr din ce în ce mai mare de țări cu un învățămînt dezvoltat.

Privită sub aspectul ei pedagogic sau, mai cuprinzător, prin prismă socio-pedagogică, problema capacităților elevului contemporan se relevă prin trăsături aparent contradictorii. Pe de o parte, progresele științei și tehnicii largesc mult orizontul cultural al celor aflați pe băncile școlilor. Pe de altă parte, se afirmă că acestea le supraîncălzesc și înclăzesc de studiu. Fiecare nouă cunoștință mai complexă, mai abstractă introdusă în programele școlare naște imediat întrebarea: în ce măsură puterea de înțelegere a elevului îi va putea face față? Întrebarea aceasta este însă, în mare parte, reflexul unei mentalități pînă de curînd foarte puternice, potrivit căreia în evoluția pregătirii școlare ar exista prăguri imuabile datorită cărora unele cunoștințe — cum ar fi, de pildă, algebra — sînt, înainte de a umblă vîrstă, inaccesibile. Din această pricină volumul cunoștințelor, în loc să fie egalat judicios pe întreg parcursul școlărității, se îngîmbează cu pondere maximă sus, în ultimele clase ale școlii generale.

A contrapondere nobile cuceriri științifico-tehnice introduse în programe accesibilității, posibilităților pe care le au elevii de a le însuși înseamnă însă a crea o falsă antinomie. În fapt, știința și tehnica modernă nu îmbogățesc numai conținutul pregătirii elevului, ci vin direct în ajutorul școlii, furnizîndu-i mijloace noi și permițîndu-i să adopte metode noi de predare, de înalt randament.

Cred că problema suprîncercării elevilor a fost ridicată la un moment dat în forme exagerate, unii interpretînd-o astfel încît părea că sarcina esențială a școlii ar fi constituită în eliminarea cunoștințelor de prisos. Fără îndoială, există un număr de cunoștințe depășite, care trebuie înlăturate din programe. Dar noile cunoștințe care și-au dobîndit din plin dreptul de a fi predate în școala de cultură generală sînt cu mult mai numeroase. Deci sînd nu se gîsește și nici nu se poate găsi în primul rînd în descărcarea programelor, ci în folosirea noilor metode de predare și a mijloacelor tehnice.

Concluziile preliminare ale unor experiențe aflate în curs de desfășurare la noi coroborate cu cercetări publicate de specialiști de peste hotare atestă că, ajutat de mijloace tehnice perfecționate, copilul este apt să-și însușească citit-serius începînd de la vîrsta mai mică și într-un termen mult mai scurt decît cel afectat astăzi în școli, de la 7-8 ani el poate înțelege noțiuni complexe, că randamentul studiului pe parcursul anilor de școlarizare poate fi ridicat substanțial printr-o metodă dinamică, prin utilizarea noilor mijloace audio-vizuale s.a.m.d.

Un alt factor important de influențare a capacităților elevului contemporan îl constituie mediul extrașcolar, care reprezintă atît un factor educativ cit și o rețea de difuzare a cunoștințelor științifice și tehnice. Evident, din acest punct de vedere, el are interfețe sau chiar elemente de suprapunere cu mediul general de cultură.

Școala noastră are ca aliați o serie întreagă de instituții organizate — U.T.C., organizațiile de pionieri, casele de cultură, cluburile, bibliotecile de cartier etc. — care furnizează un larg cîmp extrașcolar, exercitînd asupra tineretului o influență multilaterală cu un puternic caracter pozitiv. Există însă, în acest domeniu, posibilități cu mult mai mari. Aici condițiile depășesc cu mult inițiativa eficientă de utilizare ale acestora. Fiind vorba de un cadru instituționalizat, nu există nici un element care să ne împiedice în determinarea și utilizarea unor forme de activitate cu randament mult sporit. Punctul de pornire este de a interconecta strîns toți factorii și toate posibilitățile obiective care contribuie la educație și de a-și orienta intens în direcția formării spirituale și morale a tineretului.

Ne-am referit aici mai puțin la aspectul strict pedagogic și didactic al problemelor capacităților elevului. Clarificarea, printr-un studiu adecvat, a rolului factorilor bio-psihici, culturali și sociali va furniza nămeții activității pedagogice, noile coordonate didactice. Desprinzînd concluziile obiective ale cercetărilor întreprinse de biologi, cibernetici, psihologi și sociologi — deci cunoscînd datele unei evaluări științifice a capacităților elevului contem-

poran, domeniile în care aceste capacități au înregistrat creșteri față de trecut și elementele care favorizează aceste creșteri — specialiștii în predarea diferitelor discipline vor dispune de o bază solidă în acțiunea pe care o întreprind. Le revine, lor, sarcina de a stabili în ce măsură disciplina de care se ocupă este beneficiara unui substrat intelectual dinamic și a factorilor care influențează pozitiv capacitățile elevului contemporan, precizînd nivelul inițial și treptele specifice în predarea diferitelor cunoștințe de specialitate, raportate strîns, bineînțeles, la cerințele evoluției sociale. Este aceasta o cerință de mare actualitate și importanță. Rezolvînd ea, la cele pormin cu toată convingerea, va influența determinant realizarea unei din sarcinile de bază puse de partid în fața școlii — stabilirea conținutului, a așezării învățămîntului românesc în perspectiva viitorului.

Conf. URSULA ȘCHIOPU

Urșia vitează de circulație a informațiilor și ideilor are și ea un efect semnificativ, ce se poate surprinde în atitudinile elevului contemporan. În anii adolescenței, de pildă, orice informație tehnico-științifică se primește sub semnul așteptării atente a faptelor și descoperirilor de completare, ceea ce atestă prezența unui unghi larg, realist, de expectativă.

Există și alți factori sociali importanți care acționează asupra mentalității și atitudinilor elevului contemporan. În primul rînd, școala. Școala din zilele noastre s-a schimbat mult. Aerat, modernă, cu laboratoare și muzee, cu un corp profesoral foarte divers și cu aglomerări mari de elevi, ea cunoaște o intensă și frumoașă viață culturală. Școala modernă a devenit un post înaintat de educare a unei mentalități moderne, cultivate multilateral.

Să nu uităm apoi faptul că parcurgerea unui salt în nivelul de trai, ca și în dezvoltarea gustului, a cerințelor estetice a făcut ca frumosul, modernul să devină motive curente ale vieții de fiecare zi. Ca atare, ale mentalității, atitudinilor și aspirațiilor elevului contemporan. Distracțiile au devenit mult mai variate și mai accesibile, concomitent cu creșterea capacităților lor de culturalizare. Accesul la bibliotecă, la filme, la spectacole de teatru etc. nu mai este în zilele noastre un fapt de delict școlar, cum era pentru părinții elevului contemporan.

În ansamblul acestor condiții, elevul contemporan este supus unei puternice și ample influențe culturale. Procesul adaptării de timpuriu la multitudinea de soliciții de tot felul face ca dezvoltarea personalității sale să se efectueze sub semnul unei foarte mari antrenări a cerințelor de a alege, a decide în mod independent. Această solicitare permanentă contribuie la organizarea latentă a unui anumit cerc de interese și de mijloace de satisfacere a trebuințelor și intereselor, alături de obligația de a parcurge în mod optim sarcinile școlare.

Există în cadrul vieții sociale fapte de o mai mare semnificație, de care se leagă conduita generală moral-socială a elevului contemporan. Toate tipurile de societate de pînă acum au cunoscut clase sociale privilegiate și oprimale. În contemporaneitatea noastră, anulara exploatarea, emanciparea culturală și profesională sînt trăite de fiecare adolescent prin transformările din viața familiei sale, prin marea mobilitate socială și culturală a acestui mic grup social din care face parte. Trînd într-un climat de idei și fapte foarte diverse în care implicația acestor schimbări fundamentale a vieții sociale este evidentă, elevul contemporan are o reprezentare profund socializată asupra lumii și vieții. Trezirea de la atitudinea naivă a copilăriei la atitudinea conștientă are loc foarte devreme. Lumea posibilului, populată la elevii mici din secolul trecut cu tot felul de personaje de basm, este de timpuriu luminată de imagini și de fapte care antrenează fantezia pe alte linii. Lumea posibilului este populată la adolescentul școlar cu ideea forței uriașe a gîndirii umane și cu ideea necesității istorice de transformare socială a lumii.

Școlarul contemporan trăiește din plin și sentimentul de înnoiere prin înțelegerea unor categorii filozofice. În revistele noastre de specialitate s-au publicat rezultatele unor studii efectuate în această privință care au arătat că deja la nivelul clasei a IV-a noțiunea de *clasa socială* este relativ activă, că noțiunile de *materie*, *miscare*, *determinism social* etc. capătă valoare de circulație mare, în sens filozofic, la nivelul claselor a X-a și a XI-a, unde de asemenea o serie de întrebări ca: „ce este mai important în viață?” sau „în ce constă fericirea?” dobîndesc un sens social. Spre sfîrșitul anilor de școală devine evidentă și prezența sentimentelor de responsabilitate socială, ca urmare a faptului că relațiile școlare ca și relațiile din cadrul organizațiilor de tineret contribuie foarte mult la integrarea sensului social al conduitei în ideea de responsabilitate socială. Aș reamăra faptul că tineretul este deosebit de sensibil și bine informat asupra faptelor sociale importante consumate în diferite părți ale lumii. Ideea de *solidaritate* prin ideologie și de *integrare* în eforturile și tradițiile de progres din țara noastră constituie o condiție de bază a sensului implicit al vieții la adolescentul școlar.

Totuși, acest elev nou, care așteaptă să devină o persoană deplin responsabilă, are multe teritorii spirituale prea puțin cunoscute. Vizorul cercetării științifice psihologice, sociologice și pedagogice este încă nesatisfăcător și simplist îndreptat spre ceea ce îl caracterizează. Se simte tot mai acut necesitatea de a privi elevul ca un subiect nu numai al educației școlare, ci și al unei pedagogii a vieții de fiecare zi, deoarece ecranul vieții de fiecare zi are în

timpul nostru o semnificație deosebită. S-a semnalat adesea în publicările de specialitate faptul că trebuie să se renunțe la înțelegerea simplistă, înoră a actului educativ și la ideea că numai momentul pedagogic din școală este puternic imprimat de efecte formative. Faptele vieții concrete în care se desfășoară, împărțită și diversificată, viața fiecărui elev, au o deosebit de mare importanță psihologică și educativă. Se cere de aceea să fie dezvoltată investigația psicho-socială asupra intereselor și trebuințelor elevului contemporan. Este necesară o pedagogie a deciziei, a problemelor de autoeducație, a dinamicii atitudinilor, a sensului acțiunilor etc. Cerința aceasta decurge mai ales din obligația socială de a preveni efectele corosive ale acelor condiții particulare de mediu ce au rămas anacronice sau incompatibile cu ansamblul vieții sociale. Există obligația nemijlocită de a crea condiții educative de dezvoltare a puterții aspiratii spre cultură, spre calitate, spre acțiune integrantă a fiecărui tînr ce are drept carte de vizită titlul de Elev.

Doctor MIRCEA STERIADE

rea lor în joc rezultă un echilibru care realizează ceea ce mai eficace pentru performanțele psihice. Fixarea de lungă durată a unor informații nu este, deci, urmarea simplă a unei bătoririi de lanțuri neuronale prin stimulări prelunge, ci depinde de întreținerea pe care o asigură unele sisteme cerebrale cu activitate tonică, care prezidează la actul de „fixare” și din activitatea cărora act de memorie rezultă prin redescoperiri neașteptate. O emoție evocă evenimentele trecute, asociații bogate, lanțuri întregi de idei.

An insistat asupra acestor procese care evidențiază importanța laturii afective în memorare și învățare în genere, pentru că ni se pare că în această privință, pe planul educației, există o rămînire în urmă a învățămîntului tradițional, față de marile mijloace de informare extrașcolară (dintre care unele se pretează pe deplin la întreaga în procesul de învățămînt organizat). Mijloacele moderne audio-vizuale de informare sînt înzestrate cu posibilități pe care școala tradițională nu le are. Aparatul de luat vederi poate descompune fenomenul într-o secvență minuțioasă, prezintă un aspect biologic într-o succesiune intensă care depășește nivelul solicițiilor din timpul anului. De aici preocuparea profesorilor de a găsi soluții pentru ca randamentul să fie maxim, pentru ca eforturile să nu se irosească în gol.

Prof. Ion Muche din Constanța se oprește asupra meditațiilor și a consultațiilor. Criticînd caracterul mecanic pe care îl mai au uneori aceste, prof. Muche este de părere că ele nu trebuie să cuprindă de tot elevii, fără discernămint, ci, dimpotrivă, să se adreseze numai aceluia care are nevoie de un sprijin și propune ca lista celor aflați în această situație să fie stabilită de profesor. El consideră de egală utilitate controlul studiului individual al elevilor, efectuat prin vizite ale dirigîntilor la domiciliul acestora.

În legătură cu această problemă, tov. Valeriu Oros, de la Institutul pedagogic din Baia Mare se pronunță pentru subordonarea meditațiilor și consultațiilor studiului individual. „Practica consultațiilor zilnice — toate disciplinele — arată tov. Oros — s-a dovedit a fi neeficientă, deoarece implică elevii de la studiul individual și nu creează posibilitatea unei munci susținute și sistematice. Orelle de meditații ar trebui folosite exclusiv în vederea sistematizării și generalizării materialului studiat, al corectării anumitor lacune și nicidecum pentru luarea fiecărei lecții, cum se întîmplă încă în unele școli”.

Nivelul pregătirii individuale a elevilor reprezintă, după părerea profesoarei

Din scrisorile sosite la redacție

Constituind unul dintre cele mai importante momente ale vieții școlare, încheierea activității din cursul unui an se bucură de o deosebită atenție din partea profesorilor. Preocupările legate de acest moment sînt cu deosebire sporite la clasele a VIII-a și a XI-a unde multiplele aspecte ale procesului instructiv-educativ sînt concentrate pe direcția verificării capacității intelectuale a elevilor prin actul solemn al examenelor. La redacția noastră au sosit în ultimele zile multe scrisori în care sînt exprimate numeroase și diverse considerații, opinii, propuneri privind pregătirea și desfășurarea examenelor.

Cu toate pînzele sus

Referindu-se la aspectul școlii în perioada care precede examenul, un profesor o compara cu o navă care se avîntă în larg cu toate pînzele desfășurate. Într-adevăr, aceasta este o etapă de maximă concentrare a eforturilor, atît pentru profesori cît și pentru elevi. Volumul mare al cunoștințelor ce se cer rememorate, revăzute și reimpresionate obligă la o muncă intensă care depășește nivelul solicițiilor din timpul anului. De aici preocuparea profesorilor de a găsi soluții pentru ca randamentul să fie maxim, pentru ca eforturile să nu se irosească în gol.

Prof. Ion Muche din Constanța se oprește asupra meditațiilor și a consultațiilor. Criticînd caracterul mecanic pe care îl mai au uneori aceste, prof. Muche este de părere că ele nu trebuie să cuprindă de tot elevii, fără discernămint, ci, dimpotrivă, să se adreseze numai aceluia care are nevoie de un sprijin și propune ca lista celor aflați în această situație să fie stabilită de profesor. El consideră de egală utilitate controlul studiului individual al elevilor, efectuat prin vizite ale dirigîntilor la domiciliul acestora.

În legătură cu această problemă, tov. Valeriu Oros, de la Institutul pedagogic din Baia Mare se pronunță pentru subordonarea meditațiilor și consultațiilor studiului individual. „Practica consultațiilor zilnice — toate disciplinele — arată tov. Oros — s-a dovedit a fi neeficientă, deoarece implică elevii de la studiul individual și nu creează posibilitatea unei munci susținute și sistematice. Orelle de meditații ar trebui folosite exclusiv în vederea sistematizării și generalizării materialului studiat, al corectării anumitor lacune și nicidecum pentru luarea fiecărei lecții, cum se întîmplă încă în unele școli”.

Nivelul pregătirii individuale a elevilor reprezintă, după părerea profesoarei

Elena Rădan, de la Liceul nr. 30 din București un element cheie în organizarea studiului pentru examene. Ea consideră că acest studiu trebuie să fie diferențiat pentru fiecare elev în parte, solicițarea elevilor la diferitele forme de pregătire fiind în funcție de situația lor la învățătură. Criterii asemănătoare are în vedere și prof. Traian Enache de la Liceul din Măcin, care subliniază în același timp necesitatea unei legături strîns cu părinții elevilor.

Marea probă și condițiile ei

Tot atît de importantă ca și pregătirea pentru examene sînt, din punct de vedere al profesorilor, și condițiile desfășurării lor. Una din aceste condiții este exigența examenatorului. Sînt examinatori care pun accentul în primul rînd pe volumul de cunoștințe al candidaților, pe bașajul de date acumulate în memoria acestora. Combătînd această poziție, majoritatea celor care dezbate în scrisorile lor probleme legate de examene pledează pentru o examinare care să facă apel la capacitatea elevilor de a raționa, de a stabili relații și generalizări.

La examene, arată tov. Valeriu Oros, nu trebuie să intereseze amănuntele, detaliile, cît tratarea faptelor din perspectivă istorică și socială. La română, de exemplu, se cere o cunoaștere generalizată a dezvoltării istoriei literaturii, accentul căzînd pe faptele de însemnătate reală în procesul acestei dezvoltări, după cum examinația la matematică nu trebuie redusă la efectuarea exclusivă a unor calcule care apelează mai mult la aplicarea mecanică a unor formule și mai puțin la gîndire.

La fel, prof. Ștefan Nedă din com. Rădăuți, raionul Caracal, consideră că examenele sînt chemate să verifice în primul rînd măsura în care elevii știu să interpreteze fenomenele, să stabilească raporturile de interdependență și causalitate între ele. Pornind de la același punct de vedere, prof. Iosif Alex. Mahe din Simleul Silvaniei se întreabă: De ce la examenul de maturitate nu se permite folosirea tabelelor de logaritmi? Ce anume examinăm noi? Memoria elevului, sau măsura în care a înțeles formulele învățate? Un inginer sau un profesor atunci cînd se află în fața unei probleme, întîi se documentează, folosind bibliografia necesară. „De ce nu am admite atunci o asemenea documentare și la examenul de maturitate? Apellînd mai mult la judecată decît la memorie, examenul de maturitate va avea un conținut mai bogat, va fi mai profund”.

Profesorii știu că, în bună parte, calitatea răspunsurilor date de elevi la examene este determinată de calitatea învățării, a subiectelor, a problemelor la care ei sînt solicițati să răspundă. Uneori — spune prof. Valeriu Șandovici, din comuna Dolhești Mari, raionul Fălciuceni — prin modul în care ne formulăm subiectele le obligăm noi înșine pe elevi la expuneri sumare, limitate. Simpla analiză literară a unei poezii oarecare, de exemplu, oferă elevului mult mai puține posibilități de a-și expune cunoștințele decît tratarea unei teme pentru dezvoltarea căreia ar fi obligat să apeleze la mai multe poezii. Pentru o formulare precisă a subiectelor, care să excludă posibilitatea unor interpretări diferite, pledează și prof. M. Ghindeanu din Pitești. Se întîmplă uneori la examene — spune acesta — ca în analiza sintactică a unei propoziții o parte dintre profesori să dea o anumită interpretare, iar alții alta. Ce putem face într-un astfel de caz de a elevi? O condiție importantă a unei desfășurări a examenelor o constituie și atmosfera lor. Referindu-se la starea de tensiune, la emoția și la tracul elevilor în fața comisiilor de examinare, prof. Valeriu C. Neghianu din Iași scrie: „Rolul esențial în rezolvarea pozitivă a acestui aspect destul de complex pe care îl ridică examenele trebuie să-l aibă tactul pedagogic și măiestria de a examina a profesorului. În aceste momente elevul — oricum ar fi el: excepțional, mediu sau slab — are nevoie mai mult ca oricînd de sprijinul nostru moral, de o căldură tonifiantă”.

În sfîrșit, profesorii C. Săndulache de la Liceul din Podul Turcului, regiunea Bacău și Ilie Oлару, din comuna Axente Sever, raionul Medias, se ridică împotriva aceluiași examen de maturitate care, cedează unor presiuni sau care „manifestă subiectivitate în aprecierea candidaților”. Blamînd aceste practici, el subliniază necesitatea ca examenul să fie de o probitate profesională ireproșabilă.

Variații pe aceeași temă

Apropiata bătlăie a examenelor determină și unele propuneri privind organizarea și desfășurarea acestora. Tov. Valeriu Filipescu, cercetător la Institutul de Științe Pedagogice, pornind de la datele unei cercetări statistice efectuate între anii 1960-1963 în rîndurile a 1600 de candidați la examenul de admitere în clasa a VIII-a au obținut la disciplinele la care nu se dau probe cel puțin media 6. Studiul a dovedit că majoritatea elevilor care au obținut rezultate bune la concursul de admitere au promovat clasa a IX-a cu note bune la toate disciplinele, indiferent de mediile obținute în clasa a VIII-a. Aceleași părerii se asociază prof. N. Tălmăzeanu din Pitești.

Denne de luat în discuție, multiplele păreri formulate de către profesori în legătură cu problematica examenelor sînt toate generate de aceeași dorință comună de a asigura succesul lor.

PROPUNERI PROPUNERI PROPUNERI

Examenul de maturitate la liceele de artă

În curînd se vor prezenta la examenul de maturitate și elevii liceelor de artă, care vor avea de susținut, pe lângă probele de cultură generală, și probe de specialitate. Este vorba deci de un examen mai greu și consider că, de aceea, se impun pentru el și condiții deosebite de desfășurare.

Prof. CRISTINA IONESCU

Coordonarea activității științifice

În anul școlar care a trecut, activitatea științifică a cadrelor didactice a cunoscut o reală înviore. Crede că în viitor se poate realiza și mai mult în această direcție.

În acest scop socotesc deosebit de util ca sec-

țiile de învățămînt regionale să alcătuiască, în colaborare cu filialele societăților științifice ale cadrelor didactice, planuri de activitate științifică la care să fie antrenati profesorii. Astfel profesorii de istorie pot efectua săpături, pot contribui la colecționarea materialelor pentru muzeele locale. Numeroase cadre didactice, îndeosebi învățători și profesori de română, antrenînd și grupuri de elevi, pot realiza culegeri de folclor, de lexic specific raionului sau regiunii respective etc. Ar fi de asemenea interesant ca profesorii de geografie să participe cu elevii la măsurarea sistematică a precipitațiilor, la studierea microclimatului, ca profesorii de științe natura-

le să facă studii legate de fauna și vegetația locală, de structura scoarței etc. Un aport esențial pot și trebuie să dea cadrele didactice de toate specialitățile la cercetarea legată de perfecționarea muncii instructiv-educative. Coordonată de către un organ regional, care să aibă posibilitatea de a sintetiza toate rezultatele obținute, această activitate poate contribui mult la ridicarea pe noi trepte a muncii din școală.

Prof. IOSIF ALEX. MATHE

Jocurile copiilor

Elevii claselor mici nu mai au cursuri. Joaca este acum principala lor

preocupare. Îi vezi jucîndu-se în scuarurile special amenajate pentru ei, în curți și chiar pe străzi. Foarte des se văd pe trotuare, desenate cu cretă dreptunghiuri suprapuse care închipuie un joc arhimoscuit în toată țara. Ceasuri în-tregi copiii sar dintr-un dreptunghi în altul, împingînd în fața lor, cu piciorul, o bucăciță de țigla sau o pietricică. De ce e atît de răspîndit acest joc deajuns de monoton și lipsit de elemente educative? Am găsit explicația consultînd cîteva cărți care prezintă jocuri pentru pionieri și școlari. În general este vorba de jocuri interesante dar pretențioase din punct de vedere material. Potrivite pentru a fi jucate în tabere, ele sînt greu de organizat de către copii înșiși, acasă la ei. Nu oricînd dis-

Moment din activitatea desfășurată la cîneclubul Casei pionierilor din Iași

MONUMENTE ALE NATURII

Tăul Mare din Valea Rea... Unul dintre minunatele noastre lacuri alpine, aşezat într-un loc a cărui sălbătică frumuseţe atrage vizitatori de toate vârstele, gata să adăpostească în umbra măreţilor Colţi ai Peleghii (2.200 m.) pe elevii poşi aici în excursiile din zilele însorite ale verii.

INTREPRINDEREA DE MATERIAL DIDACTIC I. M. D.

Bucureşti
str. 11 Iunie nr. 2, raionul N. Bălcescu
face cunoscut

şcolilor generale şi învăţătorilor

că îşi pot procura direct de la sediul I.M.D. alfabetare, ultimul model, din material plastic, contra cost (573 lei), trusa cuprinzând 300 de semne;

grădiniţelor de copii, şcolilor generale şi liceelor din întreaga ţară

că îşi pot procura direct de la I.M.D. acvarii din sticlă organică cu electropompă şi maternitate, atât pentru colţul naturii vii cât şi ca piese ornamentale pentru holurile şcolilor.

IOAN MASSOFF: Teatrul românesc, vol. II. Acest al doilea volum (primul a apărut în 1961, fiind intitulat Teatrul românesc — privire istorică) cuprinde epoca 1860 — 1916. Ediţie îngrijită şi prefată de Gh. Vrăbile, cu ilustraţii de A. Demian.

GEORGE MUNTEANU: Atitudinal. Din activitatea sa de critic literar, autorul a reţinut în acest volum un număr de piese relevante pentru preferinţele sale în ceea ce priveşte genurile, modalităţile etc., pentru spiritul în care a receptat de-a lungul anilor diversele opere literare. Impănat în „Peripele” şi „Opinii” despre cărţi” volumul este reprezentativ pentru activitatea criticului.

PAUL CORNEA: De la Alexandrescu la Eminescu. Continuuind o preocupare mai veche pentru perioada pasoptistă, studiul lui Paul Cornea, adunat în acest al doilea volum consacrat literaturii române moderne, urmăreşte diversele raporturi ale pasoptismului şi postpasoptismului cu unele dintre direcţiile literaturii determinate de acest fenomen. Fie că se constituie în monografi sau în comentarii, toate studiile cuprind numeroase date şi observaţii inedite.

LIDIA BOTE: Simbolismul românesc. Studiul Lidiei Bote reprezintă o contribuţie valoroasă la cercetarea curentului din literatura română. Lucrarea de faţă este prima încercare multilaterală, profundă, străină de prejudecăţi simplificatoare şi rigide, de analizare a simbolismului românesc, urmărind permanent şi manifestările similare din alte ţări.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂŢĂMÎNTULUI

In atenţia cadrelor didactice înscrise la examenele de grade

Examenele de definitivare pentru învăţători şi educatoare vor avea loc între 18-26 iulie a.c., iar pentru profesori între 24-31 iulie a.c.

Pentru învăţători şi educatoare, examenul începe în toată ţara în ziua de 18 iulie orele 9, iar pentru profesori în ziua de 24 iulie orele 9, prin susţinerea probelor scrise.

Pentru învăţători, examenul de definitivare se organizează la un centru stabilit de secţia de învăţămînt regională, iar pentru educatoare şi profesori, la institutele de perfecţionare din Bucureşti, Iaşi, Cluj, Braşov şi Timişoara.

Cadrele didactice înscrise pentru obţinerea gradului definitiv şi gradului II pot urma, la cerere, cursuri de sprijinire, organizate de institutele de perfecţionare şi secţiile de învăţămînt. Cursurile de sprijinire a cadrelor didactice înscrise la definitivare se desfăşoară în aceleaşi centre unde se vor da examenele. Pentru învăţători şi educatoare cursurile încep la 25 iunie, iar pentru profesori la 2 iulie a.c.

Meridiane

De curind a apărut la Paris „Ghidul sistemelor şcolare”. Elaborarea acestui ghid a fost hotărâtă la Conferinţa internaţională de învăţămînt desfăşurată la Roma în 1962, cu scopul de a facilita efectuarea unor ample studii în domeniul învăţămîntului.

Un comitet de redacţie s-a ocupat intens de prezentarea sistemelor de învăţămînt din diferite ţări europene şi mai ales de găsirea terminologiei echivalente pentru a desemna structurile şcolare. Fiecare capitol este precedat de o scurtă notă istorică, care pune în evidenţă evoluţia învăţămîntului din ţara respectivă şi principiile reforme care au condus la structura actuală. Lucrarea cuprinde şi un tabel general de clasificare pe vârste şi nivel de învăţămînt, un repertoriu de simboluri adaptate la toate tipurile de şcoli şi un model de diagramă comparativă. Această sistematizare — care respectă caracterul propriu fiecărui sistem de învăţămînt, ca şi lexicon tehnic în limba naţională, în limba franceză şi în limba engleză — şi tabourile statistice dau posibilitatea de a se înţelege problemele specifice ale învăţămîntului din fiecare ţară şi de a face comparaţii.

Posturile de radio şi televiziune din Belgia, în colaborare cu UNESCO, au emis anul acesta o serie de programe săptămânale internaţionale pentru tineret, intitulată „Tineretul din întreaga lume”. Aceste programe au cuprins discuţii despre sport, urbanistică, arheologie, despre cluburile Unesco. Rezultul lor s-a datorat şi prezentării discutiilor a unor personalităţi marcante ale ştiinţei şi culturii, cum au fost savanţii sovietici N. Sisakian, ale cărui lucrări în domeniul biologiei spaţiale sînt de notorietate mondială, Papadiu, preşedintele comitetului senegelez al luptei contra foametei etc.

Sistemul „şcolilor asociate” tînde să se dezvolte tot mai mult în Canada. După cum se ştie, aceste şcoli colaborează cu instituţiile similare din alte ţări, făcînd un amplu schimb de documente şcolare şi material didactic, precum şi de cadre didactice şi grupuri de elevi. În anul şcolar 1965 — 1966 au funcţionat 30 de „şcoli asociate” care, potrivit părerilor exprimate de pedagogii organizatori, oferă posibilitatea utilizării unor forme eficiente în scopul educării tineretului în spiritul prieteniei şi al respectului pentru viaţa şi munca popoarelor din alte ţări.

Între 25 — 28 iulie va avea loc la Londra o conferinţă internaţională cu tema „Ce este învăţămîntul special?” organizată de Asociaţia pentru educaţia specială. Obiectivul acestei reuniuni este de a clarifica ideile curente cu privire la obiectul practică şi organizarea pregătirii copiilor deficienţi în şcoli speciale.

Învăţămîntul programat se află în centrul preocupărilor unui mare număr de specialişti în pedagogie. Recent, peste 500 de pedagogi s-au întrunit la Montpellier, unde s-a desfăşurat Ziua academiilor de informare asupra învăţămîntului programat. Au fost prezentate cu acest prilej numeroase conferinţe şi demonstraţii practice, care au avut menirea să releve valoarea acestor noi forme de învăţămînt şi să arate cum poate fi utilizat ea în prezent în scopul modernizării muncii didactice, al ridicării nivelului de instruire al tinerilor generali.

Organizarea şi planificarea muncii în taberele şcolare

Multiplele activităţi ce se pot organiza în tabere pot aduce o valoroasă contribuţie la reconfortarea forţelor fizice şi intelectuale ale elevilor, la dezvoltarea lor armonioasă, multilaterală, cu deosebire la educaţia patriotică, estetică, fizică şi sanitară. Folosind largile posibilităţi pe care le oferă viaţa de tabără, specificul localităţii şi al împrejurimilor ei, ca şi condiţiile psihologice pe care le creează activitatea liberă de vacanţă, cadrele didactice pot adînci şi îmbogăţi munca educativă desfăşurată în şcoală în direcţia dezvoltării dragostei şi devotaţiei elevilor faţă de patrie, socialism, faţă de partid, faţă de cauza comunismului.

Calitatea rezultatelor muncii educative din tabără, ca şi a muncii instructiv-educative din şcoală, este strîns legată de felul cum este organizată şi planificată această activitate. Planificarea muncii în tabără cuprinde: sarcinile colectivelor de conducere, ale comandanţilor de detaşamente (conducătorilor de grupe), ale profesorilor de muzică şi de educaţie fizică, ale personalului medico-sanitar, măsurile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor, numele persoanelor care răspund de aplicarea acestor măsuri şi termenele de îndeplinire.

Stabilirea sarcinilor, ca şi a măsurilor de îndeplinire, cadrele didactice trebuie să aibă în vedere obiceiurile şi obiceiurile de viaţă ale tinerilor generaţiilor, trasate de Congresul al IX-lea al P.C.R., la Plenara C.C. al P.C.R. din 12-13 aprilie şi de Congresul al VIII-lea al U.T.C. Totodată, ele trebuie să ţină seama de condiţiile pe care le oferă tabăra prin aşezarea şi specificul ei, de particularităţile de vîrstă ale elevilor, de dorinţele, preocupările fiecărei perioade de vîrstă, de nivelul de dezvoltare intelectuală şi morală a elevilor.

Fiind vorba de o activitate liberă, de vacanţă, este de la sine înţeles că ea trebuie astfel concepută încît să nu solicite eforturi intelectuale, să se adreseze mai mult afectivităţii copiilor, să le ofere prilejuri de delectare, de înălţare sufletească, de folosire a factorilor naturali: apă, aer, soare.

Sarcinile stabilite, ca şi măsurile de îndeplinire determină, de fapt, întregul conţinut al muncii educative din tabără. De aceea, află colectivul de conducere al acesteia, cît şi celelalte cadre didactice şi medico-sanitare sînt chemate să acorde o deosebită atenţie selecţionării principalelor sarcini şi măsurilor prin care se vor realiza. O bună planificare a muncii din tabără asigură fiecărui membru al colectivului pedagogic al aparatului medico-sanitar şi administrativ perspectiva muncii pe care trebuie să o desfăşoare pe întreaga perioadă, atingerea rezultatelor la care trebuie să ajungă aflînd din punct de vedere al sănătăţii copiilor, cît şi din punct de vedere educativ. În acelaşi timp o planificare raţională constituie un valoros sprijin în desfăşurarea unei muncii educative organizate, sistematice, în organizarea unui regim de viaţă plăcut, atrăgător pentru copii şi asigurarea unui control operativ al muncii.

Pentru a se obţine o astfel de planificare se recomandă ca la începutul fiecărei serii, în cadrul instruirii pe care o efectuează directorul taberei, să se prezinte şi specificul taberei, al localităţii în care se găseşte şi al împrejurimilor. Este bine ca această prezentare să menţioneze principalele obiective economice şi culturale, locurile pitoreşti, locurile şi monumentele istorice, cu semnificaţia lor în lupta revoluţionară a poporului nostru.

Dat fiind specificul muncii în tabără, planul general cuprinde: sarcinile taberei, ale conducătorilor taberei şi ale colectivului administrativ-gospodăresc pe tot timpul verii, ca şi planificarea muncii pe fiecare serie. Extinzîndu-se asupra tuturor sectoarelor, acest plan este întocmit de către colectivul de conducere al taberei şi îmbunătăţit pe baza propunerilor celorlalte cadre didactice, medico-sanitare şi administrativ-gospodăresc. El are două părţi distincte. Partea întâia prezintă acţiunile ce trebuie realizate pe întreaga vacanţă de vară. În scopul cuprinderii în condiţii corespunzătoare a tuturor copiilor ce vor veni în tabără respectivă: pregătirea deschiderii taberei, prin asigurarea condiţiilor materiale şi igienico-sanitare, atât în ceea ce priveşte cazarea şi masa, cît şi desfăşurarea activităţilor culturale-artistice şi sportive, asigurarea asistenţei sanitare, organizarea curăţeniei între serii, asigurarea măsurilor de transport de la ultima staţie C.F.R. în tabără, asigurarea legăturilor necesare cu conducerea întreprinderilor şi instituţiilor ce trebuie vizitate. Partea a doua cuprinde planurile de muncă pe serie, planuri care determină, de fapt, conţinutul muncii în tabără. Aceste planuri prevăd acţiunile stabilite pentru toate sectoarele — administrativ-gospodăresc, medico-sanitar, cultural-artistice şi sportive — prevede măsurile de îndeplinire a acestor acţiuni, precum şi persoanele care răspund de fiecare acţiune în parte şi termenele de îndeplinire. De îndeplinirea planului răspunde întregul colectiv de

conducere şi în primul rînd directorul taberei.

Intrucît întreaga activitate cultural-artistice şi sportivă se desfăşoară prin organizaţia de pionieri, aceasta îşi întocmeşte, pe baza planului general de muncă al taberei, un program operativ al activităţilor culturale-artistice şi sportive pe zile, plan care se comunică pionierilor şi şcoliarilor la începutul seriei, precum şi în fiecare seară, înainte de masă. La îndeplinirea acestui program de activitate sînt obligate să participe toate cadrele didactice, conform sarcinilor stabilite în planul de muncă.

În cadrul sarcinilor conducătorilor taberei, un loc important îl ocupă instruirea personalului didactic şi medico-sanitar, ca şi a aparatului administrativ-gospodăresc, la fiecare început de serie. În cadrul acestei instruirii va fi prezentată experienţa pozitivă acumulată în seriile anterioare şi în anii trecuţi, arătîndu-se şi lipsurile care au existat, spre a fi înlăturate. Tot conducătorii taberei îşi revine sarcina de a asigura îndrumarea şi controlul muncii, de a organiza şedinţele de analiză la sfîrşitul fiecărei serii cu aparatul didactic şi medico-sanitar, precum şi şedinţa de analiză la sfîrşitul vacanţei, cu aparatul administrativ-gospodăresc.

Activitatea profesorilor de educaţie fizică şi de muzică, a comandanţilor de detaşamente sau conducătorilor de grupe se desfăşoară pe baza planului de muncă pe serie şi a programului întocmit de unitatea de pionieri sau de grupa U.T.C. pentru întreaga tabără, realizîndu-se în felul acesta o muncă educativă cu o concepţie unitară, de pe poziţii unitare.

Experienţa anilor trecuţi arată că, acolo unde s-au întocmit planuri bine gândite şi cu simţul de răspundere corespunzător, munca educativă din tabere a fost eficientă. În vara anului trecut, la taberele din regiunile Argeş, Hunedoara, Ploieşti, Dobrogea şi oraşul Constanţa, de pildă, cadrele didactice au asigurat, pe baza planurilor întocmite, cunoaşterea de către elevii a împrejurimilor taberelor, a locurilor, monumentelor, cetăţilor şi muzeelor istorice, a peisajelor pitoreşti, a marilor realizări făurite în anii construcţiei socialiste. În tabăra de la Lotru planurile pe serii au dat copiilor posibilitatea să participe la drumeţii prin cele mai frumoase locuri din împrejurimi, în tabăra de vîrstă elevi a împrejurimilor organizat, conform acestor planuri, vizite la Muzeul Doftana, la Combinatul chimic de la Brazi, la Castelul Peles, iar la tabăra de la Năvodari vizite pe întregul Litoral, la muzeul regional şi la renumitul Mosaic de la Constanţa. Datorită unei bune planificări, copiii care şi-au petrecut vacanţa în taberele regiunii Hunedoara au participat la minunate jocuri de tabără şi la serbări cîmpeneşti cu teme ca: „Îţi mulţumim, partid iubit!”, „Frumoasă eşti patria mea!”, „Realizările regiunii în anii puterii populare!”.

În general planificarea activităţii educative din timpul verii trebuie să asigure o muncă vie, interesantă şi diferenţiată, corespunzătoare particularităţilor de vîrstă ale copiilor, cu adînci rezonanţe în viaţa psihică a acestora.

Obiectivele prevăzute în planul de muncă trebuie aduse la îndeplinire printr-o justă organizare a activităţii tuturor sectoarelor. Principalele sarcini ale organizaţiei muncii în tabără sînt: justa repartizare a sarcinilor tuturor membrilor din personalul administrativ-gospodăresc, medico-sanitar şi didactic, asigurarea unui regim raţional de muncă şi odihnă al elevilor, asigurarea condiţiilor materiale necesare bunei funcţionări a taberei.

Stabilirea atribuţiilor ce revin conducătorilor taberei, ca şi întregului personal ce lucrează în cadrul ei trebuie să se bazeze pe o reală cunoaştere a pregătirii şi experienţei oamenilor, a capacităţii lor organizatorice. În anii trecuţi s-a constatat că acolo unde s-a neglijat acest lucru a apărut, pe lîngă fenomenul supraîncălzirii unor cadre, şi fenomenul invers, al acordării unei încredere neîntemeiate unor cadre care au împiedicat, prin atitudinea şi nepriceperea lor, bunul mers al muncii pe întreaga tabără. Asemenea greşeli s-au vădit chiar şi în activitatea unor secţii de învăţămînt, care au încredinţat munca de conducere a anumitor tabere unor cadre cu o slabă pregătire pedagogică şi culturală, cu o comportare morală necorespunzătoare, ceea ce a determinat Ministerul Învăţămîntului să ceară înlocuirea lor.

O latură importantă a organizaţiei activităţii în tabără o constituie stabilirea unui regim raţional de muncă şi odihnă al copiilor, stabilirea ordinii interioare. Coordonarea tuturor activităţilor din tabără şi desfăşurarea lor ritmică, organizată, apărarea sănătăţii copiilor, ca şi consolidarea deprinderilor lor de comportare morală, presupun e laborarea unui regim de zi şi a unui regulament de ordine interioară obligatoriu pentru toată lumea, atât pentru elevi cît şi pentru cadrele didactice şi me-

dico-sanitare, pentru aparatul administrativ şi de îngrijire. Regimul de zi trebuie să asigure reconfortarea forţelor fizice şi intelectuale ale elevilor, prin dozarea justă şi alternarea raţională a activităţilor şi a orelor de odihnă, prin transformarea cîntecului şi jocului în aer liber în activităţi dominante.

Respectînd cerinţele Ministerului Învăţămîntului, ale C. C. al U.T.C. şi ale Ministerului Sănătăţii şi Prevederilor Sociale prevăzute în regulamentul de funcţionare a taberelor, regulamentul de ordine interioară trebuie să cuprindă norme precise privind comportarea elevilor în desfăşurarea tuturor activităţilor, la masă, în dormitor, îndatoririle cadrelor didactice şi ale profesorilor de serviciu.

De o deosebită importanţă pentru bunul mers al muncii în tabără este asigurarea unei baze materiale corespunzătoare. Este un lucru cunoscut că educaţia copiilor porneşte de la organizarea gospodărească a vieţii lor de la ambianţa estetică realizată în dormitoare, în sălile de mese, în sălile de lectură, de la ordinea şi curăţenia întregului mediu de viaţă. În general, se resimte o preocupare intensă pentru înzestrarea taberelor cu mobilier şi cazarmament corespunzător cerinţelor actuale, pentru realizarea unei ambianţe plăcute, pentru îmbunătăţirea dotării taberelor cu material cultural-artistice şi sportiv, a dotării bibliotecilor. Un control efectuat recent în unele regiuni a scos în evidenţă că o serie de lipsuri pe această linie. De exemplu, nu se acordă peste tot atenţia necesară procurării fondului de cărţi corespunzător particularităţilor de vîrstă ale elevilor şi efectivului cuprins pe serie, procurării materialului sportiv, organizării terenurilor pentru activităţile taberelor, asigurării mobilierului necesar pentru crearea unor condiţii civilizate de viaţă, deşi sfaturile populare şi-au rezervat în buget importante fonduri în acest scop. În scurtul timp care a mai rămas pînă la deschiderea taberelor secţiile de învăţămînt, comandamentele regionale, raionale şi oraşeneşti sînt chemate să facă eforturi pentru terminarea lucrărilor de reparaţii şi amenajări, de înzestrare a taberelor corespunzător criteriilor pedagogice şi sanitare, corespunzător cerinţelor educaţiei estetice, pentru asigurarea spaţiilor frigorifice şi a mijloacelor de transportare a alimentelor, pentru încheierea contractelor necesare în vederea procurării alimentelor proaspete.

O importanţă hotărîtoare pentru succesul muncii în tabără are respectarea principiului conducerii unice. Ca şi în şcoală, directorul răspunde de întreaga activitate luată în ansamblu, de baza materială ca şi de conţinutul educativ, de activitatea fiecărui sector în parte, a fiecărui membru al personalului taberei. Fiecare conducere unică va fi îmbinată cu conducerea colectivă. În calitate de conducător unic, directorul are dreptul să ia şi măsuri şi hotărîri personale. Întotdeauna, însă, el este dator să se consulte cu membrii colectivului de conducere, să cunoască opinia cadrelor didactice.

Fiecare membru al colectivului trebuie să fie conştient că răspunde de sarcinile ce i s-au încredinţat personal şi că în acelaşi timp, are datoria să sprijine colectivul de conducere în rezolvarea tuturor sarcinilor, să manifeste iniţiativă, să aducă o contribuţie valoroasă la bunul mers al taberei. O astfel de atitudine nu se poate obţine decît prin cunoaşterea precisă a sarcinilor esenţiale ce revin taberei în întregime şi fiecărui sector în parte.

Conducerea, îndrumarea şi controlul întregii activităţi din tabără sînt exercitate de către colectivul de conducere constituit din directorul taberei, comandantul unităţii de pionieri sau organizatorul U.T.C., medicul taberei sau medicul circumscripţiei, un profesor, administratorul taberei. Colectivul de conducere răspunde în mod unitar de planificarea şi organizarea muncii de întreaga activitate administrativ-gospodăresc, sanitară şi educativă din tabără.

Pentru a se asigura securitatea sănătăţii copiilor, aflînd în interiorul taberei cît şi în afara ei, în cadrul excursiilor, drumeţiilor, focurilor de tabără, jocurilor şi activităţilor sportive (ascensiuni, înot etc.), pentru evitarea accidentelor colectivului de conducere va insista în mod special fiecare serie de elevi. De organizarea acestei instruirii răspunde întregul colectiv al taberei şi, în primul rînd, directorul.

Veghind să asigure o comportare frumoasă, civilizată, din partea tuturor elevilor, directorul taberei este dator în acelaşi timp să asigure o comportare corespunzătoare a întregului personal ce lucrează în cadrul ei. Prin întreaga muncă de instruire, de îndrumare şi control pe care o desfăşoară, directorul este chemat să asigure o justă orientare ideologică-politică a activităţilor educative din tabără, organizarea acestor activităţi în mod diferenţiat, corespunzător particularităţilor de vîrstă, cu o largă eficienţă educativă.

MARIA POPESCU
directorul Direcţiei activităţi educative din Ministerul Învăţămîntului